

2/5/4¹/5

$$1A \quad \begin{aligned} [\Delta p] &= M L^{-1} T^{-2} \\ [\sigma] &= M L T^{-2} \cdot L^{-1} \quad \text{dus} \quad [\sigma] = M T^{-2} \\ [R] &= L \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} [\Delta p] &= [\sigma^a R^b] \\ M L^{-1} T^{-2} &= (M L T^{-2})^a (L)^b \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} M: & \quad 1 = a & \quad a = 1 \\ L: & \quad -1 = b & \quad \text{en } b = -1 \\ T: & \quad -2 = -2a \end{aligned}$$

$$\text{Dus } \Delta p = \alpha \frac{\sigma}{R}$$

$\alpha =$ een constante
 $\Delta p =$ de overdruk
 $R =$ de straal
 $\sigma =$ de oppervlakspanning

$$\rightarrow 0 \quad \begin{aligned} [R_s] &= L \\ [R_1] &= L \\ [R_2] &= L \end{aligned}$$

$$[R_s] = [R_1^a R_2^b]$$

$$L: \quad 1 = a + b$$

$$a = 1 - b \quad \text{en} \quad b = b$$

~~Ran~~ Dan geldt

$$R_s = \alpha \cdot R_1^{1-b} \cdot R_2^b$$

$$R_s = \alpha \cdot R_1 \cdot \left(\frac{R_2}{R_1}\right)^b$$

$\alpha =$ een constante

$$R_s = R_1 \cdot F(\pi_1) \quad \text{waarbij } \pi_1 = \frac{R_2}{R_1}$$

(Je kan ook een andere formule krijgen
 nl: $R_s = R_2 \cdot F(\pi_2)$ waarbij $\pi_2 = \frac{R_1}{R_2}$)

2 A

Voor een verdelingsfunctie geldt:

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1 \quad \text{Dus} \quad A \int_0^{\pi} \sin^2(x) dx$$

$$\int \sin^2(x) dx = \frac{1}{2}x - \frac{1}{4}\sin(2x)$$

$$\text{Dus} \quad A \int_0^{\pi} \sin^2(x) dx = A \left[\frac{1}{2}x - \frac{1}{4}\sin(2x) \right]_0^{\pi}$$

$$\text{invullen geeft: } A \left(\left(\frac{1}{2}\pi - 0 \right) - (0) \right)$$

dit is 1 dus

$$\frac{1}{2}\pi A = 1$$

$$A = \frac{2}{\pi}$$

Dus de verdelingsfunctie is $f(x) = \frac{2}{\pi} \sin^2(x)$ op het interval

B Voor een gemiddelde waarde μ geldt

$[0, \pi]$

$$\mu = \int_{-\infty}^{\infty} x f(x) dx$$

Dus bij ons wordt dat:

$$\mu = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin^2(x) dx$$

$$\text{Er geldt } \int x \sin^2 x dx = \frac{1}{4} [x^2 - x \sin(2x) - \frac{1}{2} \cos(2x)]$$

$$\text{Dus bij ons: } \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin^2(x) dx = \frac{1}{2\pi} [x^2 - x \sin(2x) - \frac{1}{2} \cos(2x)]_0^{\pi}$$

$$\text{Invullen geeft: } \frac{1}{2\pi} \left(\left(\pi^2 - 0 - \frac{1}{2} \right) - \left(0 - 0 - \frac{1}{2} \right) \right) = \frac{\pi}{2}$$

Dus de gemiddelde waarde μ van x op het interval $[0, \pi] = \frac{\pi}{2}$

2 c

Voor de standaarddeviatie σ op het interval $[0, \pi]$ geldt:

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu)^2 f(x) dx \quad \text{Dus bij ons}$$

geldt:
$$\sigma^2 = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \left(x - \frac{\pi}{2}\right)^2 \sin^2(x) dx$$

Er geldt: $\int x^2 \sin^2(x) dx = \frac{1}{6} x^3 - \frac{1}{4} x^2 \sin(2x) - \frac{1}{4} x \cos(2x) + \frac{1}{8} \sin(2x)$
 (En formules die we eerder in deze opgave hebben gebruikt)

$$\sigma^2 = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x^2 \sin^2(x) dx - 2 \int_0^{\pi} x \sin^2(x) dx + \frac{\pi}{2} \int_0^{\pi} \sin^2(x) dx$$

$$\sigma^2 = \frac{2}{\pi} \left[\frac{1}{6} x^3 - \frac{1}{4} x^2 \sin(2x) - \frac{1}{4} x \cos(2x) + \frac{1}{8} \sin(2x) \right]_0^{\pi}$$

$$- \frac{1}{2} \left[x^2 - x \sin(2x) - \frac{1}{2} \cos(2x) \right]_0^{\pi} + \frac{\pi}{2} \left[\frac{1}{2} x - \frac{1}{4} \sin(2x) \right]_0^{\pi}$$

2

$$\sigma^2 = \frac{2}{\pi} \left(\left(\frac{1}{6} \pi^3 - 0 - \frac{1}{4} \pi + 0 \right) - (0 - 0 - 0 + 0) \right) - \frac{1}{2} \left(\left(\pi^2 - 0 - \frac{1}{2} \right) - (0 - 0 - \frac{1}{2}) \right) + \frac{\pi}{2} \left(\left(\frac{1}{2} \pi - 0 \right) - (0 - 0) \right)$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{3} \pi^2 - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \pi^2 + \frac{1}{4} \pi^2$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{12} \pi^2 - \frac{1}{2} \quad \text{dus } \sigma^2 \approx 0,32247 \quad \leftarrow (\text{later afronden})$$

$$\sigma = 0,57$$

3A $f = \frac{R^2}{2d(n-1)}$ $R = (2,21 \pm 0,05) \text{ cm}$
 $d = (0,6 \pm 0,05) \text{ cm}$
 $n = 1,5$ (geen fout)

$f = \frac{(2,21)^2}{2 \cdot 0,6(0,5)} = 8,14017 \text{ cm} \leftarrow$ (later afronden)

de fout in $f \Rightarrow \sigma_f = \sqrt{2^2 \cdot \left(\frac{0,05}{2,21}\right)^2 + (-1)^2 \cdot \left(\frac{0,05}{0,6}\right)^2}$ n heeft geen fout
 ik gebruik hier de formule $\sigma_f = \sqrt{(n)^2 \left(\frac{\sigma_x}{x}\right)^2 + (x_n)^2 \left(\frac{\sigma_{x_n}}{x_n}\right)^2 + \dots}$

dit geeft:

$\frac{1}{2} \sigma_f = 0,095 \text{ cm}$ naar boven afronden
 Dus $\sigma_f = 0,1 \text{ cm}$
~~Dus $f = (8,14 \pm 0,09) \text{ cm}$~~
 Dus $f = (8,1 \pm 0,1) \text{ cm}$

waarbij y de macht van y is, dus bij y^2 komt daar een 2 te staan.
 (het zelfde verhaald voor x)

B

Om het gewogen gemiddelde te berekenen geldt:

gewogen gem. = $\frac{\frac{x}{\sigma_y^2} + \frac{x}{\sigma_x^2} + \dots}{\frac{1}{\sigma_y^2} + \frac{1}{\sigma_x^2} + \dots}$

en de fout hierin is $\frac{1}{\sigma_y^2} + \frac{1}{\sigma_x^2} + \dots$ σ_{fg} is de fout in het gewogen gemiddelde

Dus ons gewogen gemiddelde =

$\frac{\frac{8,1}{0,1^2} + \frac{7,9}{0,6^2}}{\frac{1}{0,1^2} + \frac{1}{0,6^2}} = 8,0946 \text{ cm} \leftarrow$ later afronden

3 En de fout hierin is: $\frac{1}{0,1^2} + \frac{1}{0,6^2} = 102,778$
 dus de fout in ons gewogen gemiddelde is $\sqrt{102,778} = 0,099$ dus $0,1 \text{ cm}$

Dus $f_{fg} = (8,1 \pm 0,1) \text{ cm}$

(f_{fg} is het gewogen gemiddelde)

4A

Er geldt $\ln(N) = a \cdot m + b$

Om de kleinste-kwadraat-methode te gebruiken gebruiken we de volgende formule:

$$S = \sum_{i=1}^n w_i (y_i - f_i)^2$$

$w_i = \frac{1}{\sigma^2}$

Deze som moet minimaal zijn, want we willen de beste lijn door de punten (de kleinste-kwadraat methode dus)

~~kan ook~~ Bij ons wordt dat dus

$$S = \sum_{i=1}^n w_i (\ln(N)_i - a \cdot m_i - b)^2$$

$$S = \sum_{i=1}^n w_i (\ln(N)_i - a \cdot m_i - b)^2$$

S moet minimaal zijn dit is ~~bij~~ als de afgeleide nul is, we moeten nu partiël differentiëren:

① $\frac{\partial S}{\partial a} = \sum_{i=1}^n w_i (-2 a m_i \ln(N)_i + 2 a m_i^2 + 2 m_i b)$
dit moet nul zijn.

② $\frac{\partial S}{\partial b} = \sum_{i=1}^n w_i (-2 \ln(N)_i + 2 a m_i + 2 b)$
dit moet nul zijn.

Eerst ② verder uitwerken: $2 \sum_{i=1}^n w_i \ln(N)_i - 2 \sum_{i=1}^n w_i a m_i = 2 \sum_{i=1}^n w_i b$
~~de~~ keer $\frac{1}{\omega}$ waarbij $\omega = \sum_{i=1}^n w_i$ $\frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i \ln(N)_i - \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i a m_i = \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i b$

Nu ① verder uitwerken: $-2 \sum_{i=1}^n w_i m_i \ln(N)_i + 2 \sum_{i=1}^n w_i a m_i^2 + 2 \sum_{i=1}^n w_i m_i b = 0$

keer $\frac{1}{\omega}$, en $\frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i b$ inbrengen

$$-\frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i \ln(N)_i + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i a m_i^2 + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i b = 0$$

$$-\frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i \ln(N)_i + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i a m_i^2 + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i b = 0$$

$$a \left(-\frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i \ln(N)_i + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i^2 + \frac{1}{\omega} \sum_{i=1}^n w_i m_i b \right) = 0$$

Das $a = \frac{(\langle m^2 \rangle - \langle m \rangle^2)}{\langle m \cdot \ln(N) \rangle - \langle m \rangle \langle \ln(N) \rangle}$
 Das $a = \frac{\langle m \cdot \ln(N) \rangle - \langle m \rangle \cdot \langle \ln(N) \rangle}{\langle m^2 \rangle - \langle m \rangle^2}$

3
 B $\langle m \cdot \ln(N) \rangle = 23,5445$
 $\langle m \rangle = 6,5$
 $\langle \ln(N) \rangle = 4,00751$
 $\langle m^2 \rangle = 43,5$
 $\langle m \rangle^2 = 42,25$

$a = \frac{\langle m \cdot \ln(N) \rangle - \langle m \rangle \langle \ln(N) \rangle}{\langle m^2 \rangle - \langle m \rangle^2}$

2 in Worten geht: $a = -2,35$